

národní
úložiště
šedé
literatury

Komentář: Bude obchodní bilance pro HDP krabičkou poslední záchrany?

Český statistický úřad
2012

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-204132>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 10.06.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz .

ANALÝZA

Praha, 16. 2. 2012

**KOMENTÁŘ: BUDE OBCHODNÍ BILANCE PRO HDP
KRABÍČKOU POSLEDNÍ ZÁCHRANY?**

Bleskový odhad HDP za čtvrté čtvrtletí loňského roku se ještě může změnit, ale pokud u jeho tempa proti třetímu čtvrtletí zůstane záporné znaménko, ocitla se již Česká republika v technické recesi. Jde o překvapení?

Rozeberme si výdaje. O těch se v předchozích flash odhadech zatím příliš nemluvilo, nicméně aktuální Rychlá informace ČSÚ u čísla za celý rok 2011 už trendy uvádí. Plyne z nich, že spotřeba domácností nebyla loni v posledním čtvrtletí v dynamice horší než v předchozích obdobích roku, že investice výrazně poklesly a výdaje vládního sektoru se podle očekávání nevzchopily. Poslední instancí tak zůstal opět zahraniční obchod – jeho kladný výsledek přispíval k růstu HDP pozitivně od čtvrtého čtvrtletí 2010, v loňském třetím čtvrtletí už prakticky výlučně. Je tedy opět krabičkou poslední záchrany?

Může být, protože o jeho příspěvku k růstu ekonomiky rozhoduje výsledek, tedy rozdíl mezi výší vývozu a dovozu. A právě obchodní bilance se během roku 2011 zvětšovala. Ovšem za cenu, která dokládá, jak je tempo oslabování domácí ekonomiky nebezpečné. Dynamika dovozů se totiž výrazně snižovala. Samozřejmě nebylo možné očekávat čtvrtinové pokrízové meziroční nárůsty dováženého zboží, jako tomu bylo v roce 2010, kdy tempo dovozů do ČR bylo rychlejší než dynamika českých vývozů. Také import služeb podle dosud dosažitelných dat byl loni každé čtvrtletí mezikvartálně nižší, což byl diametrálně odlišný vývoj oproti roku 2010.

Pokles českého HDP o 0,3 % proti třetímu čtvrtletí je totožný s poklesem za EU 27 i eurozónu, která tento údaj rovněž dnes zveřejnila. Již druhý mezikvartální pokles tak podle evropského flash odhadu – osm zemí zatím data nepředalo - zaznamenaly kromě České republiky už jen Belgie, Itálie, Nizozemí a Portugalsko. Slovenský růst zůstal silný a v uvedeném vzorku zemí nejvyšší (+0,9 %). Naopak Německo s velmi pozitivním vývojem HDP ve třetím čtvrtletí (+0,6 %) vykazalo v posledních třech měsících loňského roku pokles (-0,2 %). Přitom kondice Německa a Slovenska je pro exporty z ČR významná, protože loni dohromady absorbovaly tyto dvě země přes 41 % českých vývozů. S ohledem na zmíněný aktuální vývoj jejich ekonomik je pro Českou republiku nepříznivé, že zdaleka nejsilnějším obchodním partnerovi (32,2 % celkových vývozů z ČR šlo loni do Německa) HDP klesá. Naopak na rostoucí Slovensko, které je druhou nejvýznamnější destinací, směřovalo loni 9 % z úhrnu exportovaného zboží.

Pohled na český růst přes dovozy je významný proto, že jsme z velké části ekonomikou transformačního charakteru – dovážíme v hodnotě dlouhodobě zhruba tři čtvrtiny toho, co vyvezeme (loni to bylo 72 %). Pokud bude tuzemská poptávka stále tak slabá, resp. ještě poklesne, ani zboží z dovozu nebude schopna tolik absorbovat. Firmy pod zahraniční kontrolou vytvářejí zhruba polovina produkce české ekonomiky a transformační charakter je typický právě pro ně. Obrát by tak mohl nastat v dynamice jejich dovozů používaných na mezispotřebu, To

ANALÝZA

však předpokládá neutuchající zájem o české zboží v zahraničí, což podle posledních evropských růstových dat vůbec není jisté.

Drahomíra Dubská
oddělení svodných analýz

psáno pro cfoworld.cz